

Quum in scripturae diversitate Epitomen libri primi adhuc
ineditam saepius memoraturus sim, in initio Annotationum eam
ponere placuit. Complectitur autem Haereses triginta quat-
tuor primas.

Ἐκ τῆς βίβλου τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἐπι-
φανίου ἐπισκόπου Κύπρου, τῆς κατὰ τῶν αἰρέ-
σεων, ἣτις ἐπεκλήθη πανάριον ἢτοι κιβώτιον,
γραφείσης παρ' αὐτοῦ ἀξιώσει τινῶν ἀρχιμαν-
δριτῶν καὶ πρεσβυτέρων, Ἀκακίου καὶ Παύλου,⁵
ῶν τὰ μοναστήρια ἐν τῇ κοίλῃ Συρίᾳ.

Ἄδαμ τῇ ἔκτῃ ἡμέρᾳ πλασθεὶς ἀπὸ τῆς γῆς καὶ
λαβὼν τὸ ἐμφύσημα ἔζωγονήθη· οὐ γὰρ, ὡς τινες
οἴονται, ἀπὸ τῆς ἐνρξατο καὶ τῇ ἔκτῃ ἐτελειώθη.
ἔσφαλται γὰρ ἡ διάνοια τῶν τοῦτο λεγόντων. τούτῳ 10
πλάττεται γυνὴ ἐξ αὐτοῦ ὁμοία αὐτῷ. παῖδες δὲ γεν-
νῶνται τούτῳ ἀρρενες καὶ θῆλειαι. καὶ βιώσας ἐτη
ἐνακόσια τριάκοντα τελειοῦται. τούτου παῖς πρῶτος
Κάϊν, καὶ Ἀβελ, καὶ μετὰ τούτους Σήθ. τούτου Ἐνάς,
οὖ Μαλελεήλ, οὖ Ἰάρεδ. καὶ ὡς ἡ παράδοσις ἔχει, ἀπὸ 15
μὲν τοῦ Ἀδὰμ ἤρξατο ἡ παράβασις, ἀπὸ δὲ τοῦ Κάϊν
ἡ ἀλληλοκτονία, ἀπὸ δὲ Ἰάρεδ φαρμακεία, μαγεία, ἀσέλ-
γεια, μοιχεία. τῷ Ἰάρεδ γίνεται παῖς Ἐνὼχ, ὃς εὐαρε-

στήσας τῷ θεῷ μετετέθη. οὗτος γεννᾷ τὸν Μαθουσάλαν, ὁ δὲ τὸν Λάμεχ, ὁ δὲ τὸν Νῶε, ἐφ' οὐδὲ κατακλυσμός. τούτου παῖδες τρεῖς, Σὴμ, Χὰμ, Ιάφεθ. Σὲ μὲν δὲ γεννᾷ τὸν Ἀρφαξᾶδ, ὁ δὲ τὸν Κηνᾶν, ὁ δὲ τὸν Σαλᾶ, 5 ὁ δὲ τὸν Ἐβερ, ἀνδρα φεισεβῆ, ὁ δὲ τὸν Φαλέκ· ἐφ' οὐδὲ καὶ ἡ τοῦ πύργου οἰκοδομὴ καὶ ἡ σύγχυσις τῶν γλωσσῶν, διαιρεθεισῶν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἑβδομήκοντα καὶ δύο. γεννῶνται δὲ ἐκ τῶν ἄλλων νίῶν τοῦ Νῶε παῖδες ὁ τε Μισθέμη καὶ Χοὺς καὶ Φοὺς καὶ Σαββὰ καὶ Λοὺδ καὶ 10 ἔτεροι πλεῖστοι. μετὰ δὲ τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν ἐμερισθησαν ἅπαντες ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

Πρῶτος δὲ Νεφρῶδες ὁ τοῦ Χοὺς νίὸς βασιλέα ἔαυτὸν καὶ τύραννον Αἰθιοπίας ἐποίησε. τούτου δὲ παῖς 15 Ἀσσύρ. ὁ δὲ τὸν Ναχὼν, ὁ δὲ τὸν Θάρρα. ἐπὶ τούτων γέγονεν ἀνδριαντοπλασία ἀπὸ κεφαλικῆς ἐπιστήμης. οὐδεὶς δὲ μέχρι τοῦ καιροῦ ἐκείνου παῖς πρὸ πατρὸς ἐτελεύτησεν. ἀλλ᾽ ἐπεὶ ὁ Θάρρα εἰδωλοπλάστησεν ἀπὸ τῆς πηλουργίας, ἀπειληφεν ἀριαν τὴν δίκην, καὶ ἐτελεύτησεν ὁ νίὸς αὐτοῦ Ἀρραν πρὸ αὐτοῦ· ὃ καὶ ἡ γραφὴ 20 ἐσημήνατο λέγοντα “καὶ ἀπέθανεν Ἀρραν ἐνώπιον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ”. καὶ πρὸ τοῦ Θάρρα δὲ ὁ Σεροὺχ εἰδωλοπλάστησεν, οὐ μὴν διὰ πηλουργίας ἢ ἐτέρας ὕλης, ἀλλὰ διὰ χρωμάτων. ἀπὸ τοῦ Θάρρα τοίνυν ἡ τῶν εἰδώλων εὑρέθη ἐπίνοια. ἐνθεν γόητάς τινας καὶ κακο- 25 δαιμονας τυράννους ἐθεοποιήσαντο. μετηνέκθη δὲ εἰς Ἐλληνας ἡ εἰδωλολατρία ἐκ τῆς τῶν Αἴγυπτων πλάνης ἐπὶ τῶν Κέκροπος χρόνων. καθ' ὃν καιρὸν καὶ Νίνος, σύγχρονοι εἰσὶ τοῦ Ἀβραάμ.

Γίνονται δὲ τῷ Ἀβραὰμ παῖδες ὄκτυ, Ἰσαὰκ δὲ

12. *Πρῶτος*] ἡ βασὶ (i. e. πρῶτος βασιλεύς) margo K. (i. e. codicis Parisini 854). 18. ἀρίαν] Sic K. 27. *Nίνος*] νῖνος K. Addendum καὶ Σεμίραμις, οἱ εἰ p. 8 D.

μόνος ἐγένετο κληρονόμος καὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ. πρὸ αὐτοῦ δὲ ἔσχε τὸν Ἰσμαὴλ ἀπὸ παιδίσκης τῆς Ἀγαρ. Χέττουρα δὲ τίκτει τούτῳ παῖδας ἕξ, οἱ καὶ διεμερισθήσαν ἄλλος ἄλλαχῆ, ἀφ' ὧν καὶ ἔθνη ὀνομάζονται τινα, οἶνον οἱ εὐδαιμονες· Ἀραβες καὶ 5 οἱ Μαδιηναῖοι, καὶ ἄλλα ἄττα. τῷ δὲ Ἰσμαὴλ δεκαδύο γίνονται παῖδες, ἕξ ὧν αἱ φυλαὶ τῶν Ἀγαρηνῶν. Ἰσαὰκ δὲ γεννᾷ παῖδας δύο, Ἡσαῦ τε καὶ Ἰακὼβ. κτίζει δὲ Ἡσαῦ πόλιν τὴν Ἐδώμ. καὶ γίνονται αὐτῷ παῖδες, οἵτινες κατὰ διαδοχὴν τῆς χώρας ἀρχοντες ἐκαλοῦντο ἡγε- 10 μόνες Ἐδώμ, ἣτοι τῆς Ἰδουμαίας. ἀφ' ὧν καὶ πέμπτος κατὰ διαδοχὴν ὁ Ἰώβ, ὑπεξαιρουμένου τοῦ Ἀβραὰμ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου. Ἰσαὰκ γεννᾷ τὸν Ἡσαῦ, ὁ δὲ τὸν Φαγουὴλ, ὁ δὲ τὸν Ζαρᾶ, ὁ δὲ τὸν Ἰώβ, πρότερον μὲν Ἰαβὰδ καλούμενον, ὑστερον δὲ κληθέντα Ἰώβ. Ἰακὼβ δὲ 15 ὁ ἀδελφὸς Ἡσαῦ γεννᾷ τὸν Λευὶ καὶ τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἄλλους πατριάρχας. Λευὶ δὲ γεννᾷ τὸν Κάαθ, ὁ δὲ τὸν Ἀβραὰμ, ὁ δὲ τὸν Μωσέα. Ἰούδας δὲ γεννᾷ τὸν Φαρὲς, ὁ δὲ τὸν Ἐσρὼμ, ὁ δὲ τὸν Ἀραμ, ὁ δὲ τὸν Ἀμιναδὰν, ὁ δὲ τὸν Ναασσών. ἐπὶ τούτων τῶν χρόνων 20 ἔξεισιν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. ἦν δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Ἰναχος παρ' Ἑλλησι γνωριζόμενος, οὗ θυγάτηρ Ἰὼ, ἡ καὶ Ἀτθὶς καλούμενη, δι' ἣν καὶ νῦν Ἀττικὴ καλεῖται, καὶ ὁ Βόσπορος· Ἰσιν δὲ ταύτην Αἰγύπτιοι καλοῦσι, καὶ τιμιῶσιν ὡς θεόν. ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἀρχὴν ἔσχε 25 τὰ παρ' Ἑλλησι μυστήρια, πρότερον παρὰ Φρυξὶ καὶ Φοίνιξι καὶ Αἰγυπτίοις καὶ Βαθυλωνίοις ἐπινενοημένα, μετηνέχθησαν δὲ εἰς Ἑλληνας ὑπὸ Κάδμου, ἄλλα καὶ παρὰ Ορφέως τινὰ τὴν ἀρχὴν ἔλαβον καὶ παρὰ ἄλλων τινῶν. ὑστερον δὲ διηρέθησαν εἰς αἰρέσεις ἐν Ἐπικούρῳ 30

5. Ἀραβες] Ἀραβες K. 12. ὑπεξαιρουμένου] ὑπεξαιρουμένος K. 21. ἐκεῖνο] ἐκεῖνον K. 28. ὑπὸ] ἀπὸ K.

καὶ Ζήνων τῷ Στωϊκῷ καὶ Πυθαγόρᾳ καὶ Πλάτωνι.
ἀρξάμενα δὲ τὰ Ἑλληνικὰ μυστήρια οὕτως ἐκφανύνοντο
ἔως τῶν Μακεδονικῶν χρόνων καὶ Ξέρξου τοῦ Περσῶν
βασιλέως. ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα
5 χρόνων Πλάτων τε ἐγνωρίσθη καὶ ὁ μικρὸν πρὸ αὐτοῦ
Πυθαγόρας, καὶ οἱ λοιποὶ, καὶ μετ' αὐτὸν Ἐπίκουρος,
καὶ τινες ἄλλοι. καὶ οὕτως εἰς αἰρέσεις καὶ συγγράμ-
ματα τὰ Ἑλληνικὰ διηρέθησαν μυστήρια. πρῶται τοί-
νυν πασῶν τῶν αἰρέσεων καὶ οίονεὶ μητέρες γεγόνα-
10 σιν αὗται.

α'. Βαρβαρισμὸς, Σκυθισμὸς, Ἑλληνισμὸς, Ιου-
δαϊσμὸς. ἡ τοῦ Βαρβαρισμοῦ αἵρεσις διηρέθη καθ' ἔαν-
τὴν ἀφ' ἡμερῶν τοῦ Ἀδάμ ἐπὶ δέκα γενεαῖς ἔως Νῶε.
Βαρβαρισμὸς δὲ κέκληται ἀπὸ τοῦ μὴ τοὺς τότε ἀνθρώ-
15 πους ἀρχηγὸν τινα ἔχειν μηδὲ συμφωνεῖν ἀλλίλοις. πᾶς
γὰρ ἀνθρωπος ἔαντῳ ἐστοίχει καὶ νόμος κατὰ τὸ ἴδιον
ἐγίνετο βούλημα.

β'. Ὁ δὲ Σκυθισμὸς ἀπὸ τῶν ἡμερῶν Νῶε καὶ με-
τέπειτα ἄχρι τῆς τοῦ πύργου οἰκοδομήσεως καὶ μετὰ
20 τὸν τοῦ πύργου χρόνον ἐπ' ὀλίγους ἔτεσι, τουτέστιν
ἐπὶ Φαλὴρ καὶ Ραγαῶ, οἵτινες περὶ τὸ τῆς Εὐρώπης
ἄπαν νενεκότες κλίμα τῷ τῆς Σκυθίας ὀνόματι τὴν χώ-
ραν ὀνόμασαν, ἥ καὶ μέχρι τοῦ νῦν οὕτω λέγεται.

γ'. Ὁ δὲ Ἑλληνισμὸς ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ Σερούχ,
25 δῆς πρῶτος ἥρξατο χρωματουργεῖν εἰδωλα, ἔπειτα δὲ
καὶ ἀπὸ τῶν χρόνων Θάρρα τοῦ πατρὸς Ἀβραὰμ, δῆς
ἐκ κεραμικῆς τέχνης εἰδωλοπλάστησεν. ἡ μιμησάμενοι
καθεξῆς Αἴγυπτοι τε καὶ Φρύγες καὶ Βαβυλώνιοι καὶ

3. *Μακεδονικῶν*] μακεδόνῶν K, circumflexo et literis *ix*
a manu recentiore scriptis. *Μακεδονικῶν* est p. 11 C.

5. ὁ μικρὸν πρὸ αὐτοῦ *Πυθαγόρας*] Vid. annot. ad p.
290, 32.

Φοίνικες ἐκ τῶν ἄλλων ὑλῶν εἰδῶλα ἐτεκτήναντο. ἀπὸ Αἴγυπτίων δὲ τὰ πλεῖστα εἰς Ἑλληνας μετηνέχθη. Ἐλληνες δὲ ὑστερον ὡνομάσθησαν ἀπὸ Ἑλληνος τοῦ Αἰόλου παιδός.

δ. Ό δέ γε Ἰουδαϊσμὸς ἀπὸ τῶν χρόνων Ἀβραὰμ⁵ διὰ περιτομῆς εἴληφε τὸν χάρακτῆρα, ἐν Μωνσεῖ δὲ ἔβδομῳ ὅντι ἀπὸ Ἀβραὰμ ἐπλατύνθη διὰ τοῦ δοθέντος νόμου ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. ἀπὸ δὲ Ἰούδα τοῦ υἱοῦ Ἰακὼβ διὰ Δαβὶδ τοῦ πρώτως βασιλεύσαντος τῆς Ἰούδα φυλῆς τέλεον τὸ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ ὄνομα ἐκληρώσατο. ¹⁰

Πρῶτα μὲν αἱ πρῶται τέσσαρες αἰρέσεις. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἑλληνισμὸς εἴς τινας αἰρέσεις διαιρεῖται, καὶ ὁ Ἰουδαϊσμὸς ὅμοιως, ἔστι δὲ καὶ ὁ Σαμαρείτισμὸς μεταξὺ τούτων, καὶ αὐτὸς εἰς διαφόρους διαιρούμενος διαιρέσεις, πρῶτον μὲν ἐροῦμεν περὶ τῶν διαφορῶν τοῦ Ἑλ-¹⁵ ληνισμοῦ, εἶτα περὶ τοῦ Σαμαρείτισμοῦ, καὶ οὕτω περὶ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ. τὸν δὲ ἀριθμὸν διπλοῦν παραθήσομαι, ὡς εἶναι τυχὸν τὴν πρώτην τοῦ Ἑλληνισμοῦ διαφορὰν πρώτην μὲν τῆς κατ’ αὐτὴν διαιρέσεως, πέμπτην δὲ τῆς ἀκολουθίας, καὶ ἐξῆς ὅμοιως. διαιρεῖται τοίνυν ὁ ²⁰ Ἑλληνισμὸς εἰς Πυθαγορείους, εἰς Πλατωνικοὺς, εἰς Σταϊκοὺς καὶ εἰς Ἐπικονιδείους.

Α. ε. Περὶ Πυθαγόρειων. Πυθαγόρειοι, εἴτ' οὖν Περιπατητικοὶ, ἐκλήθησαν ἀπὸ Πυθαγόρου τοῦ Σαμίου, ὃς δὴ τὴν τετρακτύν ἐδογμάτισε καὶ κεκάλικε θύεσθαι ²⁵ τι τοῖς δῆθεν Θεοῖς, καὶ ἐμψύχων ἐδίδαξεν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀπὸ οὗνον ἐγκρατεύεσθαι. διώριζε δὲ τὰ μὲν ἐπάνω

6. *Μωνσεῖ]* μωϋσῆ Κ. 8. *Ἰούδα]* ἰοῦδα Κ. hic et infra constanter. 9. *Δαβὶδ]* δᾶδ' hic et infra constanter, usitato in codicibus compendio. 11. *Ἐπεὶ]* Litera ζ prior versus finitur, alter ab πεὶ incipit, praescriptis literis στ. ηρώ. 24. *Πυθαγόρουν]* πυθαγόρων ^{γρ} Κ.

σελήνης εἶναι ἀθάνατα, τὰ δὲ ὑποκάτω θνητά. ἀπαθανατισμοὺς δὲ καὶ μεταγγισμοὺς ἔλεγε ψυχῶν καὶ σωμάτων παντελῆ φθοράν. σῶμα δὲ ἔφασκεν εἶναι τὸν οὐρανὸν καὶ θεόν. ὁφθαλμοὺς δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ ἄλλα 5 μέλη τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τὰ ἄστρα. τελευτῶν δὲ καὶ ἑαυτὸν θεὸν ὥνομασεν.

B'. 5'. Περὶ Πλατωνικῶν. Ὁ Πλάτων θεὸν μὲν εἶναι ἔλεγε καὶ τὰ ὄντα πάντα ἐκ τοῦ ὄντως θεοῦ γεγενῆσθαι. εἶναι δὲ πρῶτον αἴτιον θεὸν, δεύτερον δὲ 10 δυνάμεις τινὰς ὑπὸ αὐτοῦ παραχθεῖσας, τρίτον δὲ τὴν ὑλὴν διὰ τοῦ θεοῦ καὶ τῶν δυνάμεων παραχθεῖσαν. καὶ τὸν μὲν κόσμον πάγτα γεννητὸν καὶ φθαρτὸν, τὴν δὲ ψυχὴν ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτὸν καὶ θελαν, καὶ αὐτὸς δὲ μεταγγισμοὺς λέγων ψυχῶν εἰς διάφορα σώματα, 15 μέχρι καὶ κυνωδάλων. καὶ κοινογαμίαν δὲ νομόθετεῖ καὶ παιδεραστίαν.

G'. 5'. Περὶ Στωϊκῶν. Τῶν Στωϊκῶν ἀρχηγὸς ἐγένετο Ζήνων ὁ Κιτιεύς· οἱ δὲ τὸν Ἐλεάτην Ζήνωνά φασιν. δύο γάρ, εἰσὶ Ζήνωνες, ὅμοιως δὲ ἀμφότεροι ἐδο-20 γμάτισαν. οὗτοι δὲ τὸν μὲν θεὸν νοῦν εἶναι ὁρίζονται, καὶ ψυχὴν αὐτὸν εἶναι λέγουσι παντὸς τοῦ ὄντος, οὐρανοῦ φημὶ καὶ γῆς καὶ τῶν ἄλλων. σῶμα γὰρ αὐτοῦ, ᾧς ἔφην, λέγει τὸ πᾶν, ὁφθαλμοὺς δὲ τοὺς φωστῆρας. μεριζούσι δὲ καὶ τὴν μίαν θεότητα εἰς πολλὰς μερικὰς, 25 οἷον εἰς ἥλιον, σελήνην, ἄστρα, ψυχὴν, ἀέρα, καὶ τὰ ἄλλα. τὴν δὲ ψυχὴν μέρος θεοῦ καὶ ἀθάνατον ἡγοῦνται. καὶ μετενσωματώσεις ψυχῶν φασι καὶ παντελῆ τῶν σωμάτων φθορὰν, καὶ είμαρμένην καὶ γένεσιν, ἐξ ἧς πάντα διοικεῖται.

A'. 7'. Περὶ Ἐπικουρείων. Οὗτος ὁ Ἐπίκουρος οὕτε πρόνοιαν εἶναι ἔλεγεν οὔτε θεὸν, ἀλλ᾽ ἐξ ἀτόμων τὰ

πάντα συνεστάναι, καὶ πάλιν εἰς τὰ ἄτομα χωρεῖν, ἀεὶ γεννώσης τῆς φύσεως καὶ πάλιν δαπανωμένης, καὶ πάλιν ἀφ' ἑαυτῆς φυομένης, καὶ μηδέποτε ληγούσης. εἶναι δέ φησιν ἐξ ὑπαρχῆς ὡσῦ δίκην τὸ σύμπαν, τὸ δὲ πνεῦμα δρακοντοειδῶς περὶ τὸ ὡδὸν ὡς στέφανον ἡ ζώ-5 νην περισφίγγειν τότε τὴν φύσιν· Θελῆσαν δὲ βιασμῷ τινι περισσοτέρῳ σφίγξαι τὴν πᾶσαν ὑλην, ἥτοι τὴν φύσιν πάντων, οὕτω διχάσαι τὰ πάντα, ἥτοι τὰ δύτα, εἰς τὰ δύο ἡμισφαλία, καὶ λοιπὸν ἐκ τούτων τὰ ἄτομα διακεκρίσθαι. καὶ τὰ μὲν κοῦφα καὶ λεπτότατα τῆς πά-10 σης φύσεως ἐπιπολάσαι ἀνω, τουτέστιν εἰς φῶς καὶ αἰθέρα καὶ τὸ λεπτότατον τοῦ πνεύματος, τὰ δὲ βαρύτατα καὶ σκυβαλώδη κάτω νενευκέναι, ἥτοι εἰς τὴν γῆν καὶ τὴν ὑγρὰν τῶν ὑδάτων οὐσίαν. τὰ δὲ δλα ἐφ' ἑαυτῶν κινεῖσθαι καὶ δι' ἑαυτῶν ἐν τῇ περιιδινήσει τοῦ 15 πόλου καὶ τῶν ἀστρων, ὡς ὑπὸ τοῦ δρακοντοειδοῦς ἔτι ἐλαύνεσθαι πνεύματος. τέλος δὲ πάσης εὐδαιμονίας τὴν ἡδονὴν Ἐπίκουρος ἐδογμάτισεν.

E. 3'. Περὶ Σαμαρειτισμοῦ. Ἀπὸ Ἰακὼβ καὶ Ἰσραὴλ Ἰσραὴλίται πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐλέγοντο, ἐξ ἡμερῶν δὲ 20 Ααβὶδ τοῦ Ἰούδα τὸ γένος κατάγοντος Ἰουδαῖοι καλεῖσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἥρξαντο. αἱ δὲ δώδεκα τούτων φυλαὶ ὑφ' ἐνὸς ἐβασιλεύοντο ἀπὸ Σαοὺλ ἕως Ροβοὰμ τοῦ νιοῦ Σολομῶντος, ὑπ' αὐτοῦ δὲ διεσχισθησαν αἱ φυλαὶ, καὶ γεγόνασι δύο ἡμισυν μετὰ τοῦ Ἰούδα, τουτέ-25 στι μετὰ τοῦ Ροβοὰμ, καὶ ἐννέα ἡμισυν μετὰ τοῦ Ἱεροβοάμ. ἐκαλοῦντο δὲ αἱ νῦν ἐννέα ἡμισυν Ἰσραὴλίται καὶ Ἰσραὴλ, βασιλεύμεναι ὑπὸ Ἱεροβοάμ τοῦ νιοῦ Ναβὰτ ἐν Σαμαρείᾳ· αἱ δὲ δύο ἡμισυν Ἰουδαῖοι καλούμεναι ἐβασιλεύοντο ἐν Ἱερουσαλήμ ὑπὸ Ροβοὰμ τοῦ νιοῦ Σο-30

1. συνεστάναι] συνεστᾶναι K. 8. διχάσαι] διχᾶ-
σαι K. 11. ἐπιπολάσαι] ἐπιπολᾶσαι K.

λοιμῶντος. καὶ οὕτω διήφκεσαν ἔως τῆς βασιλείας Ἱε-
χονίου τοῦ καὶ Σεδεκίου καλούμενου. ἐπὶ δὲ τῶν χρό-
νων αὐτοῦ γέγονεν ἡ εἰς Βαβυλῶνα αἰχμαλώσια. προσ-
ῆλθον δὲ τῷ Βαβυλωνίων βασιλεῖ οἱ ἐν τῇ αἰχμαλώσιᾳ
5 πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν
ἀποστεῖλαι τινὰς τῶν Ἰουδαίων αὐτοῦ ἐγκαθέτους εἰς
τὴν Ἰσραηλῖτιν γῆν, ὅπως μὴ ὑλομανήσασα ἡ χώρα ἐρη-
μωθεῖη. καὶ ἀπέστειλεν ἐκ τῶν παροικούντων τὴν γῆν
αὐτοῦ τέσσαρα γένη, τούς τε Κουνδαίους καὶ Κουνδαίους
10 καὶ Σερφαρουραίους καὶ Ἀναγωγαναίους, οἵτινες ἄμα
τοῖς αὐτῶν εἰδώλοις ἀναβάντες κατέψκοντο εἰς Σαμάρειαν.
χρόνῳ δὲ ὑστερον ὑπὸ λεόντων καὶ παρδάλεων καὶ τῶν
ἄλλων θηρίων διασπαρατόμενοι ἀποστέλλονται εἰς Βα-
βυλῶνα, παρακαλοῦντες τυχεῖν βοηθείας, καὶ θαυμάζον-
15 τες τοὺς πρὸν κατοικήσαντας. ὁ δὲ βασιλεὺς μετακαλε-
σάμενος τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἥρετο τὴν
αἰτίαν· οἱ δὲ μὴ δύνασθαι ἔθνη ἔφασαν ἐκεῖ καθεξέ-
σθαι, εἰ μὴ τὸν διὰ Μωσέως δοθέντα νόμον ἐπιτελέ-
σειεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀντίγραφον τοῦ νόμου κελεύσας
20 αὐτοῖς ποιήσασθαι Ἐσδραν τινὰ ιερέα ἀποστέλλει παι-
δεύοντα τὸν τοιοῦτον νόμον τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ καθεξο-
μένους Ἀσσυρίους. γίνεται δὲ οὗτος ἐν τῷ τριακοστῷ
ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Ἰουδαίων, καὶ μετὰ τεσσαρά-
κοντα ἔτη ἀνήχθη ἡ αἰχμαλωσία. ἐρμηνεύονται οὖν Σα-
25 μαρεῖται οἱ φύλακες, διὰ τὸ ἐν τάξει φυλάκων αὐτοὺς
τετάχθαι ἐν τῇ γῇ. ἐκαλεῖτο δὲ τὸ ὅρος ἐνθα ἐκαθέ-
σθησαν Σομόρ τε καὶ Σομήρ ἀπὸ ἀρχαίου τινὸς Σομόρ
νιοῦ Σομήρ. διαφέρονται δὲ οὗτοι Ἰουδαίους, ὅτι οὐκ
ἐδόθη αὐτοῖς τῶν μετὰ Μωσέα προφητῶν γραφὴ, ἀλλὰ

9. Κουνδαίους] Sic vel κωδδαίους K. Χουνδαίους ει
Κουνδαίους apud Epiphanius p. 22B, sed Κώδαίους p. 23 A.

22. Ἀσσυρίους] ἀσυρίους K.

μόνη ἡ τοῦ Μωσέως πεντάτευχος. ἀθετοῦσι δὲ νεκρῶν ἀνάστασιν καὶ πνεῦμα ἄγιον οὐ παραδέχονται. τὴν δὲ εἰδωλολατρίαν ἀπωθοῦνται μὲν τὸ δοκεῖν, ἀγνοοῦντες δὲ εἰδωλολατροῦσι. κέκρυπται γὰρ τὰ εἰδωλα τῶν τεσσάρων ἐθνῶν ἐν τῷ ὅρει τῷ λεγομένῳ Γαριζίν. καὶ 5 προσεύχονται πρὸς τὸ ὅρος τοῦτο, ὡς καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Βασιλειῶν φησιν “ἔμειναν ποιοῦντες τὸν νόμον καὶ προσκυνοῦντες τὰ αὐτῶν εἰδωλα ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας”. διαιρεῖται δὲ ὁ Σαμαρειτισμὸς εἰς αἱρέσεις τέσσαρας, εἰς Ἐσσηνοὺς, εἰς Σεβοναίους, εἰς 10 Γοροθηνοὺς, εἰς Δοσιθέους.

ι. Α. Περὶ Ἐσσηνῶν. Οἱ Ἐσσηνοὶ ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις συμφρονοῦσι τοῖς Σεβοναίοις καὶ Γοροθηνοῖς, πλὴν τῶν Δοσιθέων, ἐν δὲ ταῖς ἑορταῖς μόνοις τοῖς Σεβοναίοις συνάδουσι. καὶ γὰρ τὰ μὲν Ἀζυμα ἐν τῷ 15 Ἄγνοούστῳ μηνὶ ἐπιτελοῦσι, τὴν δὲ Σκηνοπηγίαν ὅτε παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις τὰ Ἀζυμα καὶ τὸ Πάσχα γίνεται, τὴν δὲ Πεντηκοστὴν ἐν τῷ μετοπώφῳ.

ια'. Β'. Περὶ Σεβοναίων. Καὶ οὗτοι ἐν μὲν τοῖς λοιποῖς συνάδουσι τοῖς Ἐσσηνοῖς καὶ Γοροθηνοῖς, τῶν 20 δὲ Δοσιθέων διέστανται. ἐν δὲ ταῖς ἑορταῖς μόνοις κοινωνοῦσι τοῖς Ἐσσηνοῖς.

ιβ'. Γ'. Περὶ Γοροθηνῶν. Καὶ οὗτοι πρὸς μὲν τὰ ἄλλα τοῖς τε Ἐσσηνοῖς καὶ Σεβοναίοις, κοινωνοῦσι δὲ τὰς ἑορτὰς τοῖς Δοσιθέοις. ὅμοιως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις 25 οἵ τε Γοροθηνοὶ καὶ οἱ Δοσιθεοὶ ταύτας ἐπιτελοῦσι.

ιγ'. Δ'. Περὶ Δοσιθέων. Οὗτοι περὶ μὲν τὰς ἑορτὰς μόνοις συμφωνοῦσι τοῖς Γοροθηνοῖς, περὶ δὲ τὰ

3. ἀπωθοῦνται] ἀποθοῦνται K. τὸ δοκεῖν] Prae-
stat τῷ δοκεῖν. 10. τέσσαρας] τέσσαρεις (sic) K.

14. τῶν] τὴν K. Correxi ex Epiiphanio p. 28 D. 17. Ἀζυμα] Ἀζημα K. Sed paullo ante Ἀζυμα. 24. Σεβοναίοις] Ex-
cedit συνάδουσι vel verbum simile.

ἄλλα διαφέρονται πᾶσιν· ἀνάστασιν γὰρ δμολογοῦσι, καὶ πολλοὶ παρ' αὐτοῖς ἐμψύχων ἀπέχονται, καὶ ἀπὸ γάμου μετὰ τὸ τεκνῶσαι ἐγκρατεύονται, ἄλλοι δὲ καὶ παρθενεύονται. ὁ δὲ ἀρχηγὸς αὐτῶν Λοσιθεος Ἰουδαῖος
 5 ὁν, παιδεύει τε τῇ κατὰ τὸν νόμον προήκων καὶ δευτερώσει ταῖς παρ' αὐτοῖς, Θηρώμενός τε τὰ πρωτεῖα καὶ ἀποτυχὴν ἔξεκλινε κατὰ τὸν Σαμαρείτας, καὶ ταύτην τὴν αἵρεσιν συνεστήσατο. ἐν σπηλαίᾳ δέ που ἀναχωρῶν δὶς ὑπερβολὴν ἐθελοσοφίας καὶ ματαλως ἐν ὑποκεκριμένῃ ηστείᾳ καρτερῶν ἀπέθανεν ἐν ἐνδείᾳ ἀρτου καὶ ὕδατος.

‘Ο δὲ Ἰουδαϊσμὸς ἐμερισθῇ εἰς αἱρέσεις ἑπτὰ, εἰς Σαδδουκαίους, εἰς Γραμματεῖς, εἰς Φαρισαίους, εἰς Ἡμεροβαπτιστὰς, εἰς Νασαραίους, εἰς Ὀσσαίους, καὶ εἰς 15 Ἡρωδιανούς.

Α. ιδ. Περὶ Σαδδουκαίων. Ἀπόσπασμα εἰσὶν οὗτοι τοῦ Λοσιθέου. ἐπονομάζουσι δὲ ἑαυτοὺς Σαδδουκαίους ὡς δῆθεν ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπικεκλημένοι· σεδὲ γὰρ ἔρμηνεύεται δικαιοσύνη· ἦ δὲ Σαδδούκις τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν. ἀθετοῦσι δὲ νεκρῶν ἀνάστασιν, ἀγγέλους οὐ παραδέχονται, πνεῦμα ὄγιον οὐκ ἔσασι, τὰ δὲ ἄλλα πάντα πράττουσιν ὡς Ἰουδαῖοι.

Β'. ιε'. Περὶ Γραμματέων. Οὗτοι δευτερωταὶ γεγόνασι τοῦ νόμου, ἦτοι παραδόσεις ἀντῷ προστιθέντες ἴδιας. αἱ γὰρ παραδόσεις τῶν πρεσβυτέρων δευτερώσεις παρὰ τοῖς Ἰδυδαίοις λέγονται. ἥσαν δὲ ὡς γραμματικήν τινα δῆθεν ἐπιστήμην ὑφηγούμενοι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα πράττοντες τῶν Ἰουδαίων, περιττὴν δέ τινα σοφίαν διδάσκοντες καὶ μὴ κατὰ νόμον βιοῦντες, ἄλλὰ περισσότερον, ξεστῶν τε βαπτισμὸν φυλάττοντες καὶ 30 ποτηρίων καὶ πινάκων καὶ τῶν ἄλλων σκευῶν, πυγμῇ τε χεῖρας νιπτόμενοι, καὶ τὰ σκέλη πλατύνοντες, δαλματάκιά τε ἦτοι κολόβια ἀναβαλλόμενοι, ἔχοντα σήματα

ἐκ πορφύρας, ἅπερ ἐκάλουν φυλακτήρια, καὶ κράσπεδα,
ἥγουν κροσσοὺς, ἐκκρεμαμένους τῶν τοιούτων ἴματίων
ἔχοντες, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ δοῦσκους τινὰς ἔξηρτημένους
τῶν τεσσάρων πτερυγίων τοῦ τρίβωνος ἐν ᾧ χρόνῳ τις
αὐτῶν ἐνεργατεύετο, ἡ παρθενίαν ἥσκει. δευτερώσεις δὲ
παρὸν αὐτοῖς τέσσαρες ἥσαν· μία μὲν εἰς ὄνομα τοῦ
προφήτου Μωσέως, δευτέρα δὲ εἰς τὸν διδάσκαλον αὐτῶν Ἀκιβᾶν οὕτω καλούμενον, ἡ Ραβὶ Ἀκιβᾶν, ἄλλῃ
δὲ εἰς Ἀδδὰν ἡ Ἀννὰν τὸν Ἰούδαν, ἑτέρα δὲ εἰς τοὺς
νίοὺς Νασαμωναῖ. ἐκ τούτων τῶν τεσσάρων δευτερώ-
σεων ὅσα παρὸν αὐτοῖς νενόμισται οἱησίς ἔστι παρανό-
μου σοφίας. καὶ τούτων τὰ πλεῖστα ἄδεται καὶ ἐν τά-
ξει προκριτέας διδασκαλίας βοᾶται καὶ φημίζεται.

Γ'. ις'. Περὶ Φαρισαίων. Γραμματεῦσι τοῖς ἑρμη-
νευομένοις νομοδιδασκάλοις, συνῆσαν γὰρ αὐτοῖς καὶ οἱ 15
νομικοὶ, ἡ τῶν Φαρισαίων αἵρεσις συνήπται. τινὲς δὲ
αὐτῶν πολιτείας μείζους τῶν Γραμματέων ἐπενόησαν.
οἱ μὲν γὰρ σανίσι σπιθαμῆς ἔχουσαις πλάτος ἑαυτοὺς
ἐν τῷ ὑπνῷ ἐπετίθεσαν, ὃντες γε ὑπνώσαντες πέσοιεν
εἰς τὸ ἔδαφος, εὐθὺς ἀναστάτεν εἰς προσευχήν. οἱ δὲ 20
κάχλακας καὶ ἀκάνθας ἑαυτῶν ὑπεστρώνυνον διὰ τὴν
τοιαύτην ὑπόθεσιν. οἱ δὲ παρθενίαν ἥσκουν ἐφ' ὁρι-
σμένον χρόνον, οἱ μὲν ἐπὶ δεκαετίαν, οἱ δὲ ἐπὶ ὀκταε-
τίαν, οἱ δὲ ἐπὶ τετραετίαν, καὶ μέχρι τῆς διὸ ὀνείρων
κλοπῆς ἐνιστάμενοι. ἐνήστενον δὲ δις τοῦ σαρβάτου, 25
ἥτοι δευτέραν καὶ πέμπτην. ἐλέγοντο δὲ Φαρισαῖοι ὡς
ἀφωρισμένοι τῶν ἀλλων ὄντες διὰ τὴν περισσοθρησκείαν

2. ἐκκρεμαμένους] ἐκκρεμαμένους K. 5. ἐνεκρι-
τεύετο] ἐνεγκρατεύετο K. 11. παρανόμου] παρὰ νό-
μου K. 20. ἔδαφος] ἔδαφος K. 21. ἑαυτῶν] Immo-
έαυτοῖς, ut apud Epiphani. p. 34 A. 22. ἐφ' ὁρισμένον]
ἐφωρισμένον K.

αὐτῶν. φαρὲς γὰρ Ἐβραῖστὶ δὲ ἀφωρισμένος λέγεται. νεκρῶν δὲ ἀνάστασιν καὶ ἀγγέλους καὶ πνεῦμα ὥμολόγουν. νίὸν δὲ θεοῦ ἴγγνόησαν, ὡς καὶ οἱ λοιποί. εἰμαρμένην δὲ καὶ ἀστρονομίαν ἐπετήδευον.

5. ιζ'. Δ. Περὶ Ἡμεροβαπτιστῶν. Οὐδὲν παρήλλαττεν ἡ αἴρεσις αὗτη τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, ἀλλ᾽ εἶχε μᾶλλον περιττὸν τὸ πάντοτε βαπτίζειν. μὴ δύνασθαι γὰρ ἔλεγον οἱ Ἡμεροβαπτισταὶ σωθῆναι ἀνθρώπον, εἰ μὴ καθ' ἑκάστην ἡμέραν βαπτίζοιτο.

10. ιη'. Ε. Περὶ Νασαραίων. Οὗτοι τοὺς μὲν τῇ πεντατεύχῳ ἐμφορούμενους προπάτορας καὶ αὐτὸν τὸν Μωσέα ἐδέχοντο. καὶ διὰ μὲν ἐδεξατο νόμον Μωσῆς ἔλεγον, αὐτὸν δὲ τὸν νόμον καὶ τὴν πεντάτευχον πᾶσαν οὐ παρεδέχοντο, ἀλλ᾽ ἔτερον ἔλεγον δοθῆναι αὐτῷ νόμον. 15 ἐμψύχων δὲ οὐ μετεῖχον, οὔτε θυσίας ἔθυον. ἔφασκον γὰρ πεπλάσθαι τὰ βιβλία, καὶ μηδὲν τούτων ὑπὸ τῶν πατέρων γεγεννῆσθαι. ἐρμηνεύονται δὲ οἱ Νασαραῖοι ἀφανισταῖ.

ιθ'. ΣΤ'. Περὶ Ὀσσαίων. Οὗτοι ἐρμηνεύονται μὲν 20 ἵταμώτατοι, κατὰ νόμον δὲ τὰ πάντα τελοῦντες ἔχρῶντο γραφαῖς ἔτέραις μετὰ τὸν νόμον καὶ τοὺς πλείστους τῶν προφητῶν ἀπερβάλλοντο. συνήρθη δὲ τούτοις μετέπειτα δὲ καλούμενος Ἡλξαῖ, ψευδοπροφήτης, ἐν τοῖς χρόνοις Τραϊανοῦ, μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ παρουσίαν, 25 ἀπεκθανόμενος παρθενίαν καὶ μισῶν ἐγκράτειαν καὶ γαιεῖν ἀναγκάζων, καὶ ἄλλα τινὰ μυρία ὑφηγούμενος ἄτοπα. φασὶ δὲ τούτου καὶ ἀδελφὸν ὑπάρχειν,

11. αὐτὸν τὸν] τὸν αὐτὸν Κ. 16. πεπλάσθαι] πεπλάσθαι Κ. μηδὲν] μὴ δὲ Κ. 17. γεγεννῆσθαι] Alterum ν supra versum a manu paullo recentiore. 18. ἀφανισταῖ] Vera scriptura ἀφανισταῖ. V. annot. ad Epiphyan. p. 277, 24. 20. ἵταμώτατοι] ἵταμότατοι Κ.

Ἰεζαῖον καλούμενον, καὶ ὑστερογ ἐπὶ τῶν Κωνσταντίνου
τοῦ μεγάλου . . .

(Λείπει φύλλον ἔν.)

... τοὺς δὲ ὑπὸ αὐτῶν γεγονότας ἀγγέλους πεποιηκέ-
ναι δεύτερον οὐρανὸν καὶ ἀγγέλους ἑτέρους, κἀκείνους 5
πάλιν ἄλλους ἀγγέλους, καὶ οὐρανὸν καὶ ἐφεξῆς ἥχει
τῶν τριακοσίων ἕξήκοντα πέντε οὐρανῶν, καὶ ἐκάστῳ ἅρ-
χοντι τῶν τοσούτων οὐρανῶν ὄνομα ἐκτίθεται ἵδιον.
λέγει δὲ τὴν ὑπεράνω τούτων δύναμιν καὶ ἀρχὴν κα-
λεῖσθαι ἀρρασάξ· συνάγειν τὸν τριακοστὸν ἑξηκοστὸν 10
πέμπτον ἀριθμὸν ἐντεῦθεν πειρᾶται δεῖξαι καὶ τέξειν·
ἔχειν δὲ διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον ἡμέρας
κατὰ περίοδον. οὗτος δὲ καὶ Σέμιωνα τὸν Κυρηναῖον
φάσκει πεποιθέναι σαρπὶ, ἀλλ ὁνχὶ τὸν κύριον ἡμῶν.
Ἴησοῦν Χριστόν. καὶ διδάσκει μὴ δεῖν μαρτυρεῖν. 15

κέ, Ε. Περὶ Νικολαϊτῶν. Ἀπὸ Ἀντιοχείας ὁρμώ-
μενος ὁ Νικόλαος προσήλυτος γίνεται· εἴτα δεξάμενος
τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ ἐν τοῖς προκρίτοις τὰ
πρῶτα ἑξεταζόμενος ἐγκατηριθμητο τοῖς ἐκλεγεῖσιν εἰς
τὴν τῶν χηρῶν ἐπιμέλειαν· ἀλλ ὑστερογ ὑπέδυν καὶ 20
ἑξηπάτησεν αὐτὸν ὁ διάβολος. γύναιον ἔχων ἀμορφων
ἐνεκρατεύσατο ἀπὸ αὐτοῦ· εἴτα στραφεὶς ὡς κύων εἰς
τὸν ἴδιον ἔμετον συνήφθη τούτῳ. αἰσχυνόμενος δὲ τὴν

1. [Ιεζαῖον] Ιεζᾶνον K. Vid. ad Epiphian. p. 40 B.

Κωνσταντίνου] κωνστάντινον K. 3. Λείπει φύλλον ἔν] His
verbis indicavi unius folii defectum. Excidereunt pars postrema
capitis 19, capita 20, 21, 22, 23 et capitum 24 initium. Quorum
capitum lemmata fuerunt, χ'. Περὶ Ἡσωδιανῶν. κα'. Περὶ^τ
Σιμωνιανῶν. χβ'. Περὶ Μεγανδριανῶν. χγ'. Περὶ Σατορνι-
λιανῶν. χδ'. Περὶ Βασιλιδιανῶν. 22. ἐνεκρατεύσατο]
ἐνεγκρατεύσατο K, ut p. 351, 5.

Epiphanius. I.

23

έαυτοῦ ἡεταν ἐτόλμα λέγειν “εἰ μή τις καθ’ ἐκάστην
ἡμέραν λαγνεύοι, ζωῆς οὐ τεύξεται αἰωνίου”. καντεῦ-
θεν ἄρχονται πλανᾶσθαι οἱ ἀπὸ Σιμιωνος τὰ σπέρματα
τῆς κακίας εἰληφότες Γνωστικοὶ· γνῶσιν γὰρ ἔλεγον
5 μᾶλλον τῶν ἄλλων, τῶν πάντων ἀνθρώπων γεγονότες
λαγνέστεροι. ἐκαστος δὲ τῶν ψευδωνύμων τούτων Γνω-
στικῶν κυρίας ἐπενόησε κακίας, τοῖς ἑαυτοῦ πάθεσι
συντρεχούσας. τινὲς μὲν γὰρ αὐτῶν τὴν Βαρβηρῶν ἥτοι
Βαρβὴλ καλούμενην δοξάζουσιν, ἥντινα καὶ ἔννοιαν ὁ
10 Σίμων ἐκάλει. τὴν γὰρ σὺν αὐτῷ ἁειβάδα Ἐλένην, ἥν
καὶ πνεῦμα ἄγιον ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἐκάλει καὶ ἔννοιαν
τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμιν· ἄλλα καὶ προύνικον. οἱ δὲ Γνω-
στικοὶ Βαρβὴλ καλοῦσιν, ὡς εἴρηται, ταύτην καὶ ἀπὸ
τοῦ πατρός αὐτὴν προβεβλῆσθαι φασὶ, καὶ εἶναι ἄνω
15 ἐν τῷ ἔβδόμῳ οὐρανῷ, καὶ μητέρα γενέσθαι τοῦ Ἰαλ-
δαριαώθ, ἥ Σαβαὼθ, τῇ ἵδιᾳ δὲ εὑμορφίᾳ τοὺς ἐν
ἐκείνῳ τῷ οὐρανῷ ἄρχοντας ἀποσυλᾶν καὶ συνδυάζειν
αἵτοις. τινὲς δὲ Ἰαλδαριαώθ τὸν τῆς Βαρβηλοῦς δοξά-
ζουσιν υἱὸν καὶ βιβλία τινὰ ἐξ αὐτοῦ ἀποκαλυφθέντα
20 προφέρουσι πάσης αἰσχρότητος γέμοντα. ἔτεροι δὲ τὴν
προύνικον τιμῶσι καὶ φασὶ τὴν ταύτης δύναμιν ἐν
τῇ γονῇ καὶ τοῖς καταμηνίοις εἶναι. ἄλλοι δὲ βαρβα-
ρώνυμόν τινα δοξάζουσι καυλακᾶν λεγόμενον. ἔστι δὲ
πάντα ἡδυπαθείας εὐρέματα· τὸ γὰρ προύνικος ἡδυ-
25 παθείας ὑπάρχει ἐνδεικτικόν. ἐπὶ γὰρ τῶν τὰ σώματα
διακορευόντων “ἐπρουνίκευσε τήνδε” φασὶν οἱ Ἐλληνες.
καὶ οἱ τὰ ἐρωτικὰ συγγραψάμενοι κάλλος λέγοντες πρού-
νικον. τὸ δὲ καυλακᾶν καλῶς μὲν ἐρρήθη Ἐρδαῖστι,

-
16. συνδυάζειν] συνδοτάζειν K. 17. Βαρβηλοῦς]
βαρβυλοῦς K. 22. γονῆ] γοργό K. γονῆς καὶ καταμη-
νίον apud Eripharium p. 78 A. 26. διακορευόντων] δια-
κυρεύοντων K. 28. ἐρρήθη] ἐρήθη K. |
|---|

κακῶς δὲ παρ' αὐτοῖς μετελήφθη, καὶ μετημείφθη πρὸς τὸ αἰσχρόν. ἐν γὰρ τῇ ιψὶ ὁράσει τοῦ προφήτου Ἡσαΐου ἔχει αὐτῶς “Ἄλιψιν ἐπὶ Άλιψει, ἐλπίδα ἐπὶ ἐλπίδι· ἔτι μικρὸν, ἔτι μικρὸν, προσδέχουν”. ταῦτα δὲ Ἐβραϊστὶ ἔχουσιν αὐταῖς λέξεισιν αὐτῶς, σαυλασαῦ σαυλασαῦ, ἵτοι Ἁλίψιν ἐπὶ Άλιψει· καυλακᾶν καυλακᾶν, ἵτοι ἐλπίδα ἐπὶ ἐλπίδι· ζιηρσάμ ζιηρσάμ, ἥγουν ἔτι μικρὸν ἔτι μικρὸν. ταῦτα τοίνυν οἱ ψευδώνυμοι Γνωστικοὶ πνεύματι πλάνης ἀγόμενοι κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας μετεποίησαν εἰς τὸ μυθωδέστερεν. ἄλλοι δὲ καινότερα ὀνόματα¹⁰ πλάττουσι λέγοντες δτι σκότος ἦν καὶ βυθὸς καὶ ὕδωρ· τὸ δὲ πνεῦμα μέσον δν διορισμὸν τούτων ἐποιεῖτο· τὸ δὲ σκότος χαλεπαῖτον ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐγκοτοῦν τῷ πνεύματι ἀνέδραμε καὶ περιεπλάκη αὐτῷ, καὶ ἐγέννησέ τινα μήτραν καλούμενην, ἣτις καὶ γεννηθεῖσα ἐνεκίσσησεν ἐν¹⁵ αὐτῷ τῷ πνεύματι, καὶ προεβλήθησάν ἐξ αὐτῆς τέσσαρες αἰῶνες. ἐκ δὲ τῶν τεσσάρων ἄλλοι τέσσαρες καὶ γέγονε δεξιά καὶ ἀριστερὰ, καὶ συνεπλάκη τῇ μήτρᾳ. καὶ ἐγενήθησαν ἐξ αὐτῶν θεοί, ἄγγελοι καὶ δαίμονες,
καὶ ἐπτὰ πνεύματα.²⁰

κείται. Στ'. Περὶ Γνωστικῶν. Οὗτοι τῷ μιαρῷ Νικολάῳ συνεζευγμένοι καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὡς ἀπὸ οὐρίου ὡοῦ ὅφεως σκορπίοι, ἢ ἀπ' ἀσπίδων ὡῶν οὐρίων βασιλίσκοι γεγενημένοι ἐτέρας ἡμῖν παρεισφέρουσι καινοτομίας καὶ κενοφωνίας. νωρίαν γὰρ τινα βίβλον οὕτω²⁵ παρ' αὐτῶν καλούμενην προφέρουσες τὰς κατὰ τῆς Βαρθηλοῦς μυθολογίας ἐμπεριέχουσαν δι' αὐτῆς ἀπατῶσι τοὺς ἀπλούστερους· ἄλλοι δὲ Βαρκαββᾶν τινὰ προφήτην παρεισάγουσιν, ἄξιον τοῦ αὐτῶν ὀνόματος. κάθβα

6. καυλακᾶν καυλακᾶν] καυλακᾶν καὶ λακᾶν K.

15. ἐνεκίσσησεν] ἐνεκήσσησεν K. 16. τέσσαρες] τέσσαρεις (sic) K, ut supra p. 349, 10. 26. Βαρθηλοῦς] βαρθῆλος K.

γὰρ πορνεῖα κατὰ τὴν Συριακὴν διάλεκτον ἔρμηνεύεται.
 εἰσάγει δὲ ὁ προφήτης οὐτος πᾶσαν αἰσχροποιὸν καὶ
 δεήγησιν καὶ πρᾶξιν. ἄλλοι δὲ τὰ ἐρωτικὰ τῆς Κύπρι-
 δος συλλεξάμενοι εἰς γέλιον τελειώσεως τὸ βιβλίον
 5 ὀνόμασαν. ἔτεροι δὲ εὐαγγέλιον Εὔας λέγοντες δι' αὐ-
 τοῦ τὸ φυτὸν τῆς γνώσεως ἔρμηνεύουσι φάσκοντες εἶναι
 τοῦτο τὴν ἐξ ἄρρενος σποράν. ὅκτω δὲ ὑποτιθέμενοι
 οὐρανοὺς ἀναπλάττουσι καὶ ἀρχοντας· ἐν μὲν τῷ πρώτῳ
 τὸν Ἰαώ, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὸν Σακλᾶν, ἀρχοντα τῆς
 10 πορνείας, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ τὸν Δῆθ, ἐν δὲ τῷ τετάρτῳ
 τὸν Ιανὺδ, ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ τὸν Ἐλωαῖον ἢ Αδωναῖον,
 ἐν δὲ τῷ ἕκτῳ τὸν Ἱαλδαβαῶθ, ἢ τὸν Ἡλιαῖον, ἐν δὲ
 τῷ ἑβδόμῳ τὸν Σαβαῶθ, ἐν δὲ τῷ ὅγδῳ τὴν Βαρβηλῶ.
 καλοῦνται δὲ οὗτοι παρά τισι Βορβοριανοὶ, διὰ τὸν
 15 βόρβορον τῆς ἑαυτῶν ἀκαθαρσίας, παρὰ δὲ ἔτεροις
 Κοδδιανοί· κόδδα γὰρ λέγεται κατὰ Σύρους παροψίς
 ἡτοι τρυβλίον, ἀπὸ τοῦ μὴ δύνασθαι τινας μετ' αὐτῶν
 ἐσθίειν, διὰ τὸν μολυσμόν. ἄλλα κατ' ἴδιαν αὐτοῖς δί-
 δοσθαι τὰ βρώματα, ὡς μεμιασμένα. οἱ δὲ αὐτοὶ καὶ
 20 Στρατιωτικοὶ ἐν Αἰγύπτῳ λέγονται καὶ Φιβιωνῖται·
 τινὲς δὲ αὐτοὺς καὶ Σακχαίους καλοῦσιν, ἄλλοι δὲ Βαρ-
 βηλίτας, οἱ δὲ Σεκουνδιανοὺς, οἱ δὲ Σωκρατίτας. ἔχουσι
 δὲ καὶ τὰς ἑαυτῶν γυναικας κοινὰς, καὶ τὸ πάσης μια-
 ρώτερον μιαρίας, οὐ συγχωροῦσιν ἐν τῇ μίξει τὸ σπέρμα
 25 καταβληθῆναι εἰς τὴν μήτραν ἢ πεσεῖν εἰς τὴν γῆν,
 ἀλλ᾽ ὑπολαμβάνοντες χερσὶ ποτὲ μὲν ἐσθίουσι, ποτὲ δὲ
 φυλάττοντες καὶ αἷματι μιγνύντες γυναικείων ἐμμήνων
 χρῶνται τοῦτο ἀντὶ μυστηρίων· εἰ δὲ λάθῃ πεσὸν εἰς

1. Συριακὴν] συρικὴν K. 9. σακλᾶν] Sic vel σαη-
 λᾶν K. 11. Ιανὺδ] Sic hoc loco plene scriptum in K.,
 non δᾶδ, ut plerumque. 14. Βορβοριανοὶ] βαρβυρια-
 νοὶ K. 17. τρυβλίον] τριβλίον K.

τὴν μήτραν τὰ σπέρμα, καὶ ἐγκυμονήσει γυνὴ, τὸ τεκτό-
μενον παρ' εὐθὺ λαμβάνοντες κόπτουσιν ἐν δλιψ, καὶ
μεγύνουσι μὲν καὶ πέπερι καὶ μύρα τινὰ, καὶ πάντες
αὐτοῦ γενόμενοι τῷ δακτύλῳ ἀχριστοῦμέν σοι φασὶν
ὅ Θεός, ὅτι οὐκ ἐνεπαίχθημεν ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος τῆς 5
ἐπιθυμίας, ἀλλὰ συνελέξαμεν τὸ παράπτωμα τοῦ ἀδελ-
φοῦ. καὶ τοῦτο ἥγονται τέλειον πάσχα.

κ^τ. KZ'. Περὶ Καρποκρατιανῶν. Οὗτοι ἀπὸ Καρ-
ποκράτους λέγονται τινος· ὃς ἐν τῇ Ἀσίᾳ διατείβων
πᾶσαν αἰσχρούργιαν ἔκτελεν ἐδίδαξε καὶ πᾶν ἐπιτή- 10
δευμα ἀμαρτίας. καὶ ὅτι εἰ μή τις διὰ πασῶν φησὶ
παρελθῃ τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τὸ θέλημα πάντων ποιή-
σει τῶν δαιμόνων, οὐ δυνήσεται παρελθεῖν εἰς τὸν
ἀνώτατον οὐρανόν. ἀπαγορεύει δὲ τὸν γόμον, ἀλλὰ καὶ
τὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν. τὸν δὲ κύφιον ἡμῶν Ἰησοῦν 15
Χριστὸν ἀπὸ Ἰωσῆφ γεγενηθεῖαι λέγουσι, καθάπερ
πάντες ἀνθρώποι γεννῶνται· καὶ διὰ πασῶν ἀθε-
μέτων πράξεων ἐν παραβύστῳ ἐλθεῖν, ὡς εἴ τις
πράξειεν ὅμοια αὐτῷ, ἀνελεύσεται ὡς ἐκεῖνος πρὸς
τὸν ἄγνωστον πατέρα. ἐπινενόηται δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ 20
μαγεῖαι καὶ ἐπιφδαι πρὸς πᾶσαν μηχανὴν δαιμονιώδη.
σφραγίδα δὲ ἐν καντῆρι ἦ δὲ ἐπιτηδεύσεως ἕνδρίου, ἦ
γραφίδος ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τὸν δεξιὸν λοβὸν τοῦ ὑπ' αὐ-
τῶν ἀπατωμένου. *Μαρκελλίνη* δέ τις γυνὴ ὑπ' αὐτῶν
ἀπατηθεῖσα καὶ γενομένη ἐν Ρώμῃ ἐν χρόνῳ Ἀνικήτου 25
τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης πολλοὺς πρὸς τὴν τοιαύτην αἴ-
ρεσιν κατεκρήμνισεν. εἰκόνας δὲ ποιοῦντες Ἰησοῦ καὶ
Παύλου, ἀλλὰ καὶ Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος καὶ Ὁμή-
ρου καὶ Ἀριστοτέλους καὶ λοιπῶν φιλοσόφων ἐν κρυφῇ

14. ἀπαγορεύει] ἀπαγορεύει *K.* 16. γεγενηθεῖαι]
γεγεννᾶσθαι *K.* 19. πράξειν] πράξοισεν *K.* 23. λο-
βὸν] λωβὸν *K.* 24. *Μαρκελλίνη*] Corrigē *Μαρκελλίνη*
ex p. 106 D.

προσκυνοῦσιν, ἐπιτελοῦσι δὲ καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων μυστήρια.

κη'. Η'. Περὶ Κηρυχίανῶν. Οὐτοι Ίουδαιοί τινές εἰσι, περιτομὴν αὐχεῖντες, καὶ τὸν κόσμον δὲ ὑπὸ ἀγδύλων γεγενῆσθαι λέγοντες, καὶ τὸν Ἰησοῦν κατὰ προκοπὴν Χριστὸν γενέσθαι. ἐδίδασκε δὲ ὁ Κήρινθος αὐτὸς ἐν Ἀσίᾳ τὰ αὐτὰ σχεδὸν τῷ Καρποκράτει, καὶ τὸν Χριστὸν μὲν πεπονθέντα καὶ ἐσταυρωθεῖν ἔλεγε, μηδέπτῳ δὲ ἀναστῆναι, ἀλλὰ μέλλειν ἀνίστασθαι. καὶ 10 εἴ τις ἄνευ βαπτίσματος ἐτελεύτησεν, ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ εἰς ὄνομα ἐκείνου ἐβάπτιζον. καλοῦνται δὲ οὗτοι καὶ Μηρινθιανοί, εἴτε ὡς ἐκ τοῦ Κηρίνθου καὶ Μηρίνθου καλούμενοι, εἴτε ὡς ἐξ ἐτέρου, σαφῶς οὐκ ἴσμεν.

κθ'. Θ'. Περὶ Ναζωραίων. Οἱ αὐτοὶ καὶ Ιεσσαῖοι 15 καλοῦνται. οἷμαι δὲ, διὰ τὸ ἐξ Ιεσσαὶ τὸν Δαβὶδ εἶναι καὶ ἐξ αὐτοῦ τὸν Χριστὸν, Ναζωραῖοι δὲ δῆθεν ἀπὸ τῆς τόπου Ναζαρὲτ ἐπωνυμίας. τὰ πάντα δέ εἰσιν Ίουδαιοι. καὶ τῇ Ἐβραϊκῇ διαλέκτῳ ἀκριβῶς εἰσιν ἐνησκημένοι καὶ πάσῃ τῇ παλαιῷ χρῶνται γραφῇ. ἀλλὰ καὶ 20 τὰ παρὰ Ίουδαιοις λεγόμενα γραφία, ἣτοι στιχηρὰ βιβλία, οἷον Βασιλεῖαι, Παραλειπόμενα, Ἐσθῆτε, καὶ τὰ ἄλλα Ἐβραϊκῶς παρ' αὐτοῖς ἀναγινώσκεται. ἔνα δὲ θεὸν καταγγέλλουσι καὶ τὸν τούτον παῖδα Ἰησοῦν Χριστὸν διολογοῦσιν.

25 λ'. Γ'. Περὶ Ἐβιωναίων. Οἱ Ἐβιωνοὶ μὲν γέγονε καὶ παραπλήσιος τοῖς Κηρινθιανοῖς καὶ Ναζωραίοις. συνῆπται δὲ κατά τι τοῖς τε Σαμψωίοις καὶ Ἐσσηροῖς καὶ Ἐλκεσαίοις καλούμενοις. φαντασίαν γὰρ ὡς

7. Καρποκράτει] καρποκράτη Κ. 12. Μηρινθιανοὶ] μηρινθιανοὶ Κ, licet sequatur μηρίνθουν. 20. γραφία] *Hoc est γραφεῖα, ut est p. 123 Λ.* 21. Παραλειπόμενα] παραλειπόμεναι Κ.

ἐκεῖνοι περὶ τε ταῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἄγιον διηγοῦνται. ἐκ απέρματος δὲ Ἰωσὴφ τὸν Χριστὸν γενέσθαι λέγουσι. καθ' ἑάστην δὲ ἡμέραν βαπτίζεσθαι κελεύει ἐν οἷς δήποτε ὕδασι, καὶ μάλιστα εἴ ποτε γυναικὶ προσαφθεῖ· ἀλλὰ καὶ εἰ συναντήσειεν τινι ἀντὶ ἀπὸ τῶν ὑδάτων ὁ βαπτιζόμενος, πάλιν καταδύεσθαι, πολλάκις καὶ σὺν τοῖς ἵματοις. καὶ ἀπλῶς τὸ ὕδωρ ἀντὶ Θεοῦ προστάττει ἔχειν. παρθενία τε καὶ ἐγκράτεια παρ' αὐτῷ ἀπηγόρευται. τῶν δὲ ἐξ αὐτοῦ γεγονότων οἱ μὲν Ἀδάμ τὸν Χριστὸν λέγουσιν εἶναι¹⁰ τὸν πρώτως τε πλασθέντα καὶ ἐμφυσηθέντα ἀπὸ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐπιπνοίας, ἄλλοι δὲ πλείους τῷ ψευδοπροφήτῃ περιτυχόντες Ἡλξαῖ τὰς αὐτοῦ τερατείας ἔμαθον, ληροῦντες ὡς ἐκεῖνος τὸν Χριστὸν εἶναι τι ἀνδραείκελον ἐκτύπωμα, ἀόρατον ἀνθρώποις ἀναξίοις, μιλῶν¹⁵
 55' τὸ μῆκος καὶ κὸς τὸ πλάτος, ἀντικρὺ δὲ αὐτοῦ ἐστάναι τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐν εἴδει Θηλείας ἀοράτως. Ἐτεροι δὲ φασὶ πρὸ πάντων αὐτὸν κτισθῆναι πνεῦμα δύντα καὶ ὑπὲρ ἀγγέλους, πάντων δὲ πνοιεύοντα καὶ Χριστὸν λέγεσθαι, καὶ τὸν ἐκεῖσε αἰῶνα κεκληρώσθαι. ἐφ-²⁰ χεσθαι δὲ ἐνταῦθα ὅτε βούλεται, ὡς καὶ ἐν τῷ Ἀδάμ ἥλθε καὶ τῷ πατριάρχῃ ἐφράίνετο ἐνδυόμενος τὸ σῶμα. καὶ ὅτι αὐτὸ τὸ σῶμα τοῦ Ἀδάμ ἐνδυσάμενος, ὅπερ ἂει ἐκδύεται, ἐν αὐτῷ ὥφθη καὶ ἐσταυρώθη καὶ ἀνέστη. δέχεται δὲ τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον κατὰ Ἐβραι-²⁵ οντος αὐτὸ καλοῦντες, διὰ τὸ Ἐβραϊστὶ ἐκτεθῆναι τινὲς δὲ καὶ τὸ κατὰ Ἰωάννην, πλέον δὲ τὰς καλούμενας Πέτρου περιόδους καὶ γραφείσας διὰ Κλήμεντος, ἃς κατὰ πάντα νοθεύσαντες ἐκεῖθεν παραλαβεῖν φασι, καὶ τοὺς συγχρήτες βαπτισμοὺς, ὡς δῆθεν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου³⁰ καθ' ἡμέραν βαπτιζομένου δι' ἀγνισμόν, ὡσαύτως καὶ τὰ ἀπέκρισθαι τροφῆς ἐμψύχον παντός. μυστήρια δὲ δῆθεν τελοῦσι διὰ ἀξύμων καὶ ὕδατος μόνου. δύο δέ

τινας ἐκ Θεοῦ τεταγμένους συνιότωσι, τὸν τε Χριστὸν καὶ τὸν διάβολον. καὶ τὸν μὲν Χριστὸν λέγουσι τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἰληφέναι τὸν κλῆρον, τὸν δὲ διάβολον τοῦ παρόντος. τὸν δὲ νέους παρ' ἡλικίαν καὶ ἔποντας ἐγγαμίζουσι· εἰ δέ τις ἐθέλει τοῦ πρώτου γάμου ἀποσχέσθαι καὶ ἐτέρῳ προσομιλῆσαι, καὶ τοῦτο προστάττουσιν, ἔχρις ἐβδόμουν.

λα'. ΙΑ'. Περὶ Οὐαλεντινῶν. Οὐαλεντῖνος Αἴγυπτιος ἦν τὸ γένος, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ τὰ Ἑλληνικὰ παιδευθεὶς, τριάκοντα δὲ Θεοὺς καὶ αἰῶνας καὶ οὐρανοὺς βούλεται παρεισάγειν, δεκαπέντε ἄρρενας καὶ δεκαπέντε θηλεῖας, ὡς εἶναι δεκαπέντε θνάτους, ἃς καὶ ζυγὰς καλεῖ. ἐκάστῳ δὲ θηλείαν γεννᾶν ἀπὸ τοῦ ἄρρενος τοὺς καθεξῆς αἰῶνας. εἶναι δὲ τοὺς ἄρρενας ἀντιτρὸν τῶν θηλεῶν τεταγμένας, καθὰ καὶ πρὸς ὄνομα αὐτῶν ἐκτέθεινται ὡδε: βυθὸς σιγὴ, νοῦς ἀλήθεια, λόγος ζωὴ, ἀνθρωπος ἐκκλησία, παράκλητος πίστις, πατρικὸς ἐλπὶς, μητρικὸς ἀγάπη, ἀείνους σύνεσις, Θελητὸς, ὁ καὶ φῶς, μακαριότης, ἐκκλησιαστικὸς σοφία, βύθιος μέξις, ἀγήρατος ἔνωσις, αὐτοφυὴς σύγκρασις, μονογενῆς ἐνότης, ἀκίνητος ἡδονή. λέγει δὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα τούτων πλήρωμα πνευματικόν· ὅπερ πλήρωμα τριχῇ διιστᾶ, εἴς τε ὅγδοάδα καὶ δωδεκάδα καὶ δεκάδα. ὑψηλοτέρως δὲ δῆθεν ἐξερευνῶν φήθη καὶ ὑπόστερημα τῷ ἑαυτοῦ δαιμονιώδει διανοήματι ἐξευρεῖν, ὅπερ ὑπόστερημα καὶ παντοκράτορα καὶ δημιουργὸν καλεῖ

8. Οὐαλεντινῶν] Sic K, mira forma pro Οὐαλεντινιανῶν, vel Οὐαλεντίνων, ut est p. 163 A. 13. ζυγὰς] συζυγίας legitur apud Epiphanium p. 164 D. idque haud dubie epitolator quoque suo in codice legit, non ζυγάς, qui librarii error est. 16. ὄνομα αὐτῶν ἐκτέθεινται ὡδε] ὄνομα ἀρ' ἀντ' ἐκτέθεινται (sic) ὡδε K. Vid. p. 163 A.

καὶ κτίστην· οὐσιῶν. ἀφ' οὗ πάλιν ὑστέραν ὄγδοάδα γε-
νέσθαι δύοισιν τῇ πρώτῃ ὄγδοάδι· εἶναι· δὲ καὶ αὐτὸν
ἐν τῇ ὄγδοάδι· καὶ ἐπτὰ οὐρανοὺς μετ' αὐτὴν ὑπὸ αὐ-
τοῦ κατεσκευάσθαι. φησὶ δὲ τὸν προπάτορα τῶν λί-
αλώνων τούτων, ἥτοι τὸν βυθὸν, πᾶσι τούτοις ἀόρατοις
εἶναι καὶ ἀκατάληπτον. τὸν οὖν τελευταῖον τῆς διαδε-
κάδος, ἥτοι τὴν σοφίαν, θελήσασαν ἔρωτειῶς τὸ τούτου
ζητῆσαι μέγεθος ἔξαπορησαι, καὶ κινδυνεύειν ἀπολέσθαι;
εἰ μὴ τῇ πάντα συνεχούσῃ περιέτυχε δυνάμει. συλλα-
βεῖν δὲ ὅμως ἐκ τοῦ πρὸς τὸν προπάτορα ἔρωτος, καὶ 10
τεκεῖν οὐσίαν ἀμορφον, ἥντινα λέγει τὴν ὑλὴν εἶναι.
εἰλθ' οὖτως ἐν συναισθήσει γερονύσαν δεηθῆναι τοῦ πα-
τρὸς, συνδεηθῆναι δὲ αὐτῇ καὶ τοὺς λοιποὺς αἰῶνας,
τὸν δὲ πατέρα προβαλέσθαι τὸν λεγόμενον δρόν διὰ
τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ ἀδηλύντως· τοῦτον γὰρ τὸν πα- 15
τέρα ποτὲ μὲν συζυγον τῆς σιγῆς, ποτὲ δὲ καὶ ὑπὲρ
ἄρρεν καὶ ὑπὲρ θῆλυ λέγει. τὸν δὲ δρόν, δὲν καὶ συλλι-
τρωτὴν καὶ καρπιστὴν καὶ ἄφετον καὶ χαριστήριον καὶ
ὅροθέτην καὶ μεταγωγέα καλεῖ, καθάραι τὴν σοφίαν τοῦ
πάθον, καὶ ἀποκαταστῆσαι αὐτὴν τῷ πληρώματι, τὴν 20
δὲ ἐξ αὐτῆς τεχθεῖσαν ὑλὴν εἶναι ἀμορφον καὶ ἀνείδεον
καὶ οὖτω τὸν μονογενῆ νοῦν πάλιν ἐτέραν προβαλέσθαι
συζυγίαν κατὰ προμήθειαν τοῦ πατρὸς, ἥγουν τὸν Χρι-
στὸν καὶ τὸ πνεῦμα, ὡστε τὸν μὲν Χριστὸν διδάξαι
πάσας τὰς συζυγίας τὴν τοῦ ἀγενήτου πατρὸς ἀκατα- 25
ληψίαν, πρὸς τὸ μηκέτι τὴν τούτου κατάληψιν ἐπιζη-
τεῖν καὶ παθεῖν τὰ ὅμοια τῇ σοφίᾳ, τὸ δὲ πνεῦμα δι-
δάξαι ταύτας εὐχαριστεῖν ὅτι ἵσαι ἀλλήλαις εἰστίν. διθεν
οἱ αἰῶνες, φησὶν, ὑπερησθέντες συνήνεγκαν διερ οὐ

1. κτίστην] κτίστιν K. 19. καθάραι] καθάροι K.

4. κατεσκευάσθαι] κατα-
σκευάσθαι K. 14. προβαλέσθαι] προβάλεσθαι K.

έκαστος αὐτῶν τὸ κάλλιστον, καὶ ἀρμαδίως πλέξαντες καὶ ἐνώσαντες προέβαλον πρόβλημα, εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τοῦ βυθοῦ. τοῦτον δὲ καὶ σωτῆρα προσαγορευθῆναι καὶ Χριστὸν καὶ λόγον. καὶ συμπροβεβλῆσθαι δὲ ταύτῳ καὶ ἀγγέλους διογενεῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν αὐτῷ. ἔτεροι δὲ αὐτῶν ἑτέρως ἐξηγούμενοι τὴν περὶ τῆς ἀσφόφου σοφίας ληρωδίαν τὴν ἐνθύμησίν φασι τῆς ἄνω ασφίας, ἥν καὶ ἀχαμώθ καλοῦσιν, ἀνείθεον εἶναι καὶ ἄμορφον. οἰκτείραντε δὲ ταύτην τὸν Χριστὸν ἐλθεῖν εἰς ἄναζήτησιν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ σταυροῦ ταθέντα μορφῶσαι κατ’ οὐσίαν αὐτὴν, οὐ κατὰ γνῶσιν ποιῆσαι τὰ ἔδη αὐτῆς τὸν τε κόσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ ταῦτα πραξάντα πάλιν ἀναδραμεῖν. καὶ ἔτερα δέ τινα φλυαροῦσιν εἰς ἀπέραντον ἐκτενούμενα. ἀθετοῦσι δὲ οὗτοι 15 καὶ νεκροῦν ἀκάστασιν καὶ τὴν παλαιὰν διαθήκην. προφῆτας δὲ ἀναγινώσκοντες ἐκεῖνα δέχονται μόνον τὰ δυνάμενα δολίως τροπολογεῖσθαι πρὸς τὴν αὐτὴν αἵρεσιν. τὸν δὲ Χριστὸν ἀπ’ οὐρανοῦ τὸ σῶμα ἐνηνοχέναι φασί, ὡς διὰ σωλῆνος τῆς ὄγκιας παρθένου διελθεῖτ.

20 λβ'. ΙΒ'. Περὶ Σεκοῦνδιανῶν. Σεκοῦνδος τις τὰ μὲν ἄλλα πάντα κατὰ τὸν Οὐαλεντῖνον ἐξηγήσατο, περισσότερον δέ τι βουλόμενος λέγειν τὴν ὄγδοάδα τοῦ Οὐαλεντίνου τετράδα δεξιὰν καὶ τετράδα ἀριστερὰν ὄνομάζει. καὶ τὴν μὲν φῶς, τὴν δὲ σκότος, τὴν δὲ ἀποστέσσαν καὶ μὴ ὑστερήσασαν δύναμιν μὴ εἶναι ἀπὸ τῶν λέιαιώνων, ἄλλὰ μετὰ τοὺς λέι. διδάσκει δὲ πρὸς τούτους ἅπασαν ἀκαθαρσίαν καὶ λαγνείαν. καὶ Ἐπιφάνης δέ τις τοῦνομα συνηπεῖται τῇ αἱρέσει ταύτῃ. οὗτος γὰρ νίδις ὡν Καρποκράτους τοῦ αἴφετικοῦ, καὶ τοῦτο μὲν 30 τοῖς Καρποκρατιανοῖς, τοῦτο δὲ τοῖς Σεκοῦνδιανοῖς κοι-

21. Οὐαλεντῖνον] οὐαλεντίνιανόν. Κ
νησ] ἐπιφάνιος. K. Correxi ex p. 210 C.

27. Ἐπιφά-

παντῶν· εἰς ὑπερβολὴν ἥλασε πάσης παντας, ὡς καὶ
θεὸς τοῖς ὑπὲκτοῦ πεπλαιημένοις ἐν τε Σάμῳ καὶ
Κεφαλληνίᾳ νομισθῆναι καὶ τιμηθῆναι σπουδαῖς καὶ
θυσίαις. ἀλλὰ καὶ Ἰσίδωρός τις τὰ αὐτὰ τούτῳ φρα-
νῶν τὴν τιτανίην ὑπεκράτευνεν αἴρεσιν. ἐνομαθέτησαν⁵
δὲ καὶ κοινογαμίαν οὗτοι καὶ τὸ λαγνεύειν, φυσικὸν
ὑποθέμενοι εἶναι, τελειώητα τοῦτο ἐκάλεσσαν.

λγ. ΙΙ'. Περὶ Πτολεμαϊτῶν. Ὁ Πτολεμαῖος οὗ-
τος τὰ μὲν ἄλλα τοῖς μυσαροῖς ἐφέπεται Γνωστικοῖς,
περὶ δὲ τῶν αἰώνων Οὐαλεντίνῳ ἀπολουθεῖ. ἐφεύρε δὲ¹⁰
ὅμις καὶ προσθήκην τινά· δύο γὰρ συζυγίας τῷ βυθῷ
καλούμενῷ παρ' αὐτῶν θεῖη ἐπενόησεν, ἔννοιαν καὶ θέ-
λημα, ἃς καὶ κοινῷ ὀνόματι δῆθεν ἐκάλει, τὴν μὲν ἔν-
νοιαν ἀεὶ συνυπάρχειν αὐτῷ φήσας καὶ ἔννοεῖσθαι
προβάληται, τὸ δὲ θέλημα ἐπιγίνεσθαι πρῶτον γὰρ¹⁵
ἔνενοήθη, φησὶν, εἶτα ἡθέλησεν. οὗτος δὲ ὁ Πτολε-
μαῖος καὶ γυνάκι τινι Φλώρῳ τούτομα γράφων τὸν διὰ
Μωσέως νόμον τοῦ Θεοῦ βλασφημεῖ μόνιη θεόθεν εἰ-
ναι τὴν δειάλογον φάσκων, τὰ δὲ λοιπὰ τὰ μὲν αὐτοῦ
Μωσέως ἴδια, τὰ δὲ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.

λδ. ΙΙ'. Περὶ Μαρκοσέων. Ὁ ἐλεεινὸς οὗτος Μάρ-
κος τὰ τοῦ Ἀραξιλάου παλγυνια τῇ τῶν μάργων πανουρ-
γίᾳ συμμίξας δι' αὐτῶν τὸν πολλοὺς ἐφάνταζε. φησὶ
γὰρ ὁ ἄγιος Εἰρηναῖος ὡς ποτήρια τινὰ λευκῆς ὑάλου
οὔνωφ κεκραμένα λευκῷ. ἐτομάζων, εἰτ' ἐπιφθῆ τινι χρώ-

3. Κεφαλληνίᾳ] κεφαληνίᾳ K. 10. Οὐαλεντίνῳ] οὐαλεντινῷ K.

οὐαλεντινῷ K. 13. δῆθεν] Recte διαθέσεις apud Hippolytum Refut. Haer. p. 199, in διαθέσειν corruptum apud Epiphanius p. 215 A. 15. προβάληται] Hoc si recte scriptum est, τι προβάληται legendum erit. Apud Epiphanius p. 215 A est ἔνοουμένην ἀεὶ τὸ τι προβαλέσθαι.

17. Φλώρῳ] φλῶρα K. 21. Μαρκοσέων] Sic K, non Μαρκωσίων. 25. κεκραμένα] κεκραμένα K.

μενος μετέβαλλεν εὐθὺς, τὸ μὲν εἰς ἔφεδρὸν, τὸ δὲ εἰς πορφυρόν, τὸ δὲ εἰς κυάνεον. ἀλλὰ καὶ γυναιξὶν ἐπισθόντες ἐκπάμιστα εὐχαριστεῖν ἐγενέλεντο. αὐτὸς δὲ πατήρ τον πολλῷ μεῖζον κατέχων, οὐδὲ οὐδηποτέμένη ἐκράδετει, μετεκένου ἀπὸ τοῦ ὑπὸ αὐτῆς κατεχομένου μικροῦ εἰς τὸ μέγα τὸ ἑαυτοῦ, καὶ οὕτως τὸν παρεδρεύοντα αὐτῷ ἐπικαλούμενος δαίμονα Θαυματοποιὸς δῆθεν ἐφαντετο, πληθουμένον τοῦ μεγάλου ποτηρίου ἐκ τοῦ μικροῦ, ὡς καὶ ὑπερεκχεισθαι· μάλιστα δὲ περὶ γυναικῶν 10 ἡσχολείτο, καὶ τούτων τὰς εὐπάριφους καὶ εὐπεριφόρους διαφθείρων πρὸς ταῖς ψυχαῖς καὶ τὰ σώματα πολλοὺς γὰρ ἀναπλάττει καὶ οὗτος αἰώνας, ὁμοίως Οὐαλεντίνῳ, καὶ διὰ τινῶν τούτων στοιχείων καὶ ἀρεθμῶν δῆθεν συνιστησιν. ἀλλ᾽ οὐ μὲν Οὐαλεντίνος ἐν 15 τῇ πρώτῃ τετράδι τῇ τῶν αἰώνων τριακονταδύο βυθόν φησι πρῶτον καὶ σιγὴν, εἶτα νοῦν καὶ ἀλήθειαν. καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ ἀρρήτου καὶ τῆς σιγῆς τὸν λόγον γεγενηθεῖσαι φάσκει καὶ τὴν ζωὴν, ἄνθρωπον δὲ καὶ ἐκιλησίαν. ἐκ δὲ τῆς δευτέρας ταύτης τετράδος, ἥτοι τοῦ 20 λόγου καὶ τῆς ζωῆς, τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἐκιλησίας γεγενηθεῖσαι λέγει τὸν Ἰησοῦν· ἔτι δὲ καὶ φωνῆς προεθεύστης ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν κόσμον ἀπαντα γενεθλιοργηθῆναι. εἰσηγήσατο δὲ ὁ ταλαιπωρος ὡς η πανυπερτάτη καὶ ἀκατανόμαστος τετράς κατεληλυθεῖα ἐν 25 σκήματι γυναικείῳ πρὸς αὐτὸν, ἐπειδὴ τὸ ἄρρεν αὐτῆς φέρειν δὲ κόσμος οὐκ ἥδύνατο, κατεμήνυσεν αὐτῷ τὴν πάντων γέννησιν, οὕτως εἰποῦσα· ὅτε πρῶτον ὕδινεν δὲ πατήρ δὲ ἀνεννόητος καὶ ἀνούσιος, δὲ μήτε ἄρρεν μήτε θῆλυ ἀν, καὶ ἡθέλησεν αὐτοῦ τὸ ἄρρητον γεννηθῆναι 30 καὶ τὸ ἀόρατον μορφωθῆναι, ἥνοιξε τὸ στόμα καὶ προήκατο λόγον ὅμοιον αὐτῷ, δις καὶ παραστὰς ὑπέδειξεν αὐτῷ· δὲ ἦν αὐτὸς τοῦ ἀοράτου μορφὴ φανεῖς. η δὲ ἐκφώνησις τοῦ λόγου ἐγένετο τακτή· ἐλάλησε τὴν πρώ-

την συλλαβὴν ἥτοι τὴν ὀρχὴν τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ ἡπει
ἥν στοιχείων δ. ἐπισυνῆψε τὴν β' συλλαβὴν, καὶ ἦν
καὶ αὕτη στοιχείων δ. ἔξης τὴν γ', καὶ ἦν καὶ αὕτη
στοιχείων ι'. εἶτα τὴν δ', καὶ ἦν στοιχείων φ'. ἐγένετο
οὖν ἡ πᾶσα τοῦ ὄνόματος ἐκφάνησις στοιχείων μὲν λ', 5
δεύτερα στοιχεῖα καὶ αἰώνας δὲ Μαρφος καλεῖ, συλλαβῶν
δὲ δ'. Ἑκαστον δὲ τῶν τοιούτων στοιχείων ἴδια χράμ-
ματα καὶ ἴδιον χαρακτῆρα καὶ ἴδιαν ἐκφάνησιν καὶ
σχήματα καὶ εἰκόνας ἔχειν φησί, καὶ μηδὲν αὐτῶν εἶναι,
ὅτινες ἑκαστον καθορᾶ μορφὴν, οὐπερ αὐτὸς στοιχεῖον 10
ἐστιν· ἀλλ' οὐδὲ γινώσκειν αὐτό. οὔτε μὴν τὴν ταῦ
πλησίον αὐτοῦ Ἑκαστον ἐκφάνησιν πλεονεκτεῖν, ἀλλ' ὁ
αὐτὸς ἐκφανεῖ ὡς τὸ πᾶν ἐκφανοῦν, τὸ δὲ ὅλον ἡγείσθαι
ὄνομάζειν. Ἑκαστον γὰρ αὐτῶν, μέρος ἢν τοῦ ὅλου, τὸν
ἴδιον ἥχον ὡς τὸ πᾶν ὄνομάζει. ὅτε δὲ πάντα μίαν καὶ 15
τὴν αὐτὴν φωνὴν ἥχήσει, τότε καὶ τὴν ἀποκατάστασιν
τῶν ὅλων γενέσθαι, ἡς ἐκφωνήσεως εἰκόνα τυγχάνειν
τὸ ἀμήν, δόμον λεγόντων ἡμῶν. τοὺς δὲ φθόγγους ὑπάρ-
χειν τοὺς μορφοῦντας τὸν ἀνούσιον καὶ ἀγέννητον αἰώνα.
καὶ εἰναι τούτους μορφὰς, ἃς δὲ κύριος ἄγγελον εἴρηκε, 20
τὰς διηγεῖσθαι βλεπούσας τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός. τὰ
δὲ ὄνόματα τῶν στοιχείων τὰ ἔμματα καὶ κοινὰ αἰώνας
καὶ σπέρματα καὶ λόγους καὶ ὁίζας καὶ πληρώματα καὶ
παρποὺς ὄνομάσθαι. τὰ δὲ καθ' ἑαυτὴν καὶ Ἑκαστον
ἴδια τῷ ὄνόματι τῆς ἐκκλησίας ἐμπεριεχόμενα νοεῖσθαι. 25
τούτων δὲ, φησί, τῶν στοιχείων ἐνὸς στοιχείου τὸ ὄντε-
ρον γράμμα φωνὴν προήκατο τὴν αὐτοῦ, οὐδὲ ὁ ἥχος ἔξ-
ειλθὼν κατ' εἰκόνα τῶν στοιχείων στοιχεῖα ἴδια ἐγέν-
ησεν, ἐξ ὧν τά τε ἐνταῦθα διακεκόσμηται καὶ τὰ πρὸ^{τούτων} γεγένηται. τὸ μὲν οὖν γράμμα αὐτὸς οὐδὲ ὁ ἥχος 30

17. εἰκόνα] εἰκόναι Κ.

24. ὄνομάσθαι] ὄνομα-

οὐκ ἦν συνεπακολουθῶν τῷ ἥχιψτρῳ ὑπὸ τῆς συλλαβῆς τῆς αὐτοῦ ἀνειλῆρθαι. ἄνω πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ὅλου, μεμενηγέναι δὲ εἰς τὰ κάτω τὸν ἥχον, ὥσπερ ἔξω διφέντα· τὸ δὲ στοιχεῖον αὐτὸν ἀφ' οὗ τὸ γράμμα, σὺν 5 ἡ ἐκφώνησις κατῆλθε κάτω, γραμμάτων εἶναι λ', καὶ θιαστὸν τῶν λ' γραμμάτων ἔχειν ἔτερα γράμματα δι' ὧν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὀνομάζεται. καὶ ταῦτα πάλιν δὲ ἔτερων ὄνομάζεσθαι, καὶ τοῦτο εἰς ἀπειρον. ταῦτα δὲ ἡ τετρακτὺς σαφηνίσασα ὑπέδειξεν αὐτῷ, φησὶ, καὶ τὸ 10 σῶμα, ἣτοι στοιχεῖον τῆς ἀληθείας, καὶ φησὶν, ὅρα κεφαλὴν ἄνω ἀ ω, τράχηλον β ψ, ὥμεονς ἄμα χερόπιν ὁ χ, στήθη δ φ, διάφραγμα ἐ ν, νῶτον ζ τ, κοιλίαν ἡ σ, μηρούς θ ρ, γόνατα ἵ β, κνήμας π ὁ, σφυρὰ λ ξ, πόδας μ ν. τοῦτο δὲ τὸ στοιχεῖον καλεῖται, φησὲν, ἄνθρωπος. 15 καὶ ἔστι πηγὴ παντὸς τοῦ λόγου καὶ ἀρχὴ πάσης φωνῆς, καὶ παντὸς ἀρρήτου ἄνθροις. τὴν δὲ ἀληθείαν φησὶ προσβλέπονταν αὐτῷ λαλῆσαι λόγον. τὸν δὲ λόγον ὄνομα γενέσθαι, καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι ὁ γινώσκομεν. καὶ λαλοῦμεν, Ἰησοῦν Χριστόν. τὴν δὲ τετρακτὺν παρελθοῦ- 20 σαν πάλιν εἰπεῖν, οὐ τοῦ θ' ὅπερ ἥκουσας παλαιόν εἴστι τὸ ὄνομα· φωνὴν γὰρ μόνην ἔχεις αὐτοῦ, τὴν δὲ δύναμιν ἀγνοεῖς. Ἰησοῦς γὰρ ἐπίσημόν εἴστιν ὄνομα ἐξ ὧν γραμμάτων ὑπὸ πάντων γινώσκομεν, τὸ δὲ παρὰ τοῖς αἰῶσι τοῦ πληρώματος πολυμερὲς τυγχάνον ἄλλης εἴστι μορφῆς, γινωσκόμενον ὑπὸ τῶν συγγενῶν. ταῦτ' οὖν τὰ παρ' ὑμῖν κοδὲ γράμματα ἀπορροίας ὑπάρχειν γίνωσκε τῶν τριῶν δυνάμεων, εἰκονικὰς τῶν περισχοντῶν τὸν ὅλον τῶν ἄνω στοιχείων ἀφιθμόν. τὰ μὲν ἀφωνα γράμματα δ' νόμισσον εἶναι τοῦ πατρὸς καὶ τῆς ἀληθείας, δεὰ τὸ 25 ἀφώνους αὐτοὺς ὑπάρχειν, τουτέστιν ἀρρήτους καὶ ἀνεκ-

1. συνεπακολουθοῦν cum ὡν super οῦν K. 22. ἔξ
ῶν — γινώσκομεν] Corrige ἔξ ὡν — γινωσκόμενον ex p. 239 A.

λαλήτους, τὰ δὲ ἡμίφραντα η̄ τοῦ λόγου καὶ τῆς ζωῆς διὰ τὸ μέσα ὥσπερ ὑπάρχειν τῶν τε ἀφώνων καὶ τῶν φωνηέντων καὶ ἀναδέχεσθαι τῶν μὲν ὑπερθεν τὴν ἀπόρροιαν, τῶν δὲ ὑπὸ αὐτὰ τὴν ἀναφοράν. τὰ δὲ φωνηέντα ζ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἐκκλησίας, ἐπειδὴ διὰ τοῦ 5 ἀνθρώπου φωνὴ προελθόντα ἐμόρφωσε τὰ ὅλα. ὁ γὰρ ἥχος τῆς φωνῆς μορφὴν αὐτῷ πεφεποίησε. καὶ ἔστιν ὁ μὲν λόγος ἔχων καὶ η̄ ζωὴ τὰ η̄, ὁ δὲ ἀνθρώπος καὶ η̄ ἐκκλησία τὰ ζ, ὁ δὲ πατὴρ καὶ η̄ ἀλήθεια τὰ θ'. ἵνα δὲ η̄ τῶν πληρωμάτων ἐνότης ἴστοτητα ἔχῃ, ὁ τῶν ἐπτά¹⁰ τὴν μίαν τῶν θ' ἐκομισατο δύναμιν. καὶ γεγόνεσιν ὅγδοάδες τρεῖς, αἵτινες τρεῖς ἐφ' ἔαυτὰς ἐλθοῦσαι τὸν τῶν κδ ἀνέδειξαν ἀριθμὸν. εἰσὶ δὲ καὶ ἀλλότρια κατὰ συζυγίαν στοιχεῖα, ἥτοι ἀπλᾶς οὐ χαρακτηριστικὰ τῶν γ' δυνάμεων, ἀφ' ὧν ἀπερρόη τὰ κδ, καὶ αὐτὰ δὲ τὰ γ', 15 ἥτοι τὰς οὐ τετραπλασιασθέντα τῷ τῆς ἀρεγήσου τετράδος λόγῳ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ποιεῖ. ὧν στοιχείων εἰκόνες τὰ παρ' ήμιν διπλὰ γράμματα, ἀτενα συναρθμούμενα τοῖς κδ στοιχείοις δυνάμει τὸν λ' ποιεῖ ἀριθμὸν. τὸ δὲ τοῦ Ἰησοῦ ὄνομα τὸ μὲν ὁητὸν γραμμώ²⁰ τῶν ἔστιν ζ, τὸ δὲ ἄρρητον γραμμάτων λ'. διὰ τοῦτο δὲ αἱ καὶ ὦ καλεῖται, ἵνα τὴν περιστερὰν μηρόση, οἷα τοῦτον τὸν ἀριθμὸν ἔχοντος τοῦ ὄρνεον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ταύτην ἔχει τὴν ἄρρητον γέννησιν ἀπὸ μητρὸς τῶν δλων τῆς πρώτης τετράδος ἐν θυγατρὸς τρόπῳ προῆλθεν η̄ β' τετράς, καὶ ἐγένετο ὅγδοάς. ἐξ ἡσπερ προῆλθεν δεκάς, καὶ γέγονε δεκάς καὶ ὅγδοάς. η̄ οὖν δεκάς ἐπεισῆλθε τῇ ὅγδοάδι, καὶ δεκαπλασιεστορα αὐτὴν πονήσασα τὸν τῶν π' προεβίβασεν ἀριθμὸν, καὶ τὰ π' πάλιν δεκαπλασιάσασα τὸν τῶν ω̄ ἀριθμὸν ἐγέννησεν, 30 ὥστε εἶναι τὸν ἀπαντα τῶν γραμμάτων ἀριθμὸν ἀπὸ ὅγδοάδος εἰς δεκάδα προελθόντα η̄ καὶ π' καὶ ω̄, ὁ ἔστι δεκαοκτώ. τὸ γὰρ Ἰησοῦς κατὰ τὸν ἐν τοῖς γράμ-

μασιν ἀριθμὸν α' δοτὶν πη'. ἔχει οὖν, φησὶ, σαφῶς τὴν ὑπερουράσιαν τοῦ Ἰησοῦ γέννησιν. διὰ καὶ τὸν ἀλφάβητον τῶν πᾶν Ἑλλήγων ἔχειν μονάδας η' καὶ δεκάδας η' καὶ δικατοτάδας η', τὴν τῶν απή' ψῆφον. ἀλλὰ καὶ ὁ Χριστὸς, φησὶ, γραμμάτων ὡν η' τὴν πρώτην ὑγδοάδα σημαίνει, ἡτις τῷ ί συμπλακεῖσα τὸν Ἰησοῦν ἀπετέλεσε. λέγεται δὲ καὶ νίος Χριστὸς δωδεκάς· τὸ γὰρ νίος γραμμάτων δοτὶ τεσσάρων, τὸ δὲ Χριστὸς δύτῳ, ἄτινα συντεθέντα τὸ τῆς δωδεκάδος ὑπέδειξαν μέγεθος. πρὶν 10 μὲν οὖν φανῆναι τοῖς ἐν γῇ τὸ τούτον τοῦ ὀνόματος ἐπίσημον, ἡτοι τὸν Ἰησοῦν, ἐν ἀγνοίᾳ πολλῇ ὑπῆρχον οἱ ἀνθρώποι καὶ πλάνη· ὅτε δὲ ἐφάνη τὸ ἔξαγράμματον ὄνομα, ὃ σάρκα περιεβάλλετο, ἔχον ἐν ἑαυτῷ αὐτὰ τὰ σ' καὶ τὰ κδ., τότε γνόντες αὐτὸν ἐπαύσαντο τῆς 15 ἀγνοίας. τεθελημέναι γὰρ τὸν πατέρα λῦσαι τὴν ἄγνοιαν. λύσις δὲ αὐτῆς η' ἐπίγνωσις αὐτοῦ. καὶ διὰ τοῦτο ἐκλεγμῆναι κατὰ τὸ Θέλημα αὐταῦ τὸν κατ' εἰκόνα τῆς ἀνωμάτεως οἰκονομηθέντα ἀνθρώπον. ἀπὸ τετράδος γὰρ προϊδον οἱ αἰῶνες. ἦν δὲ ἐν τῇ τετράδι ἀνθρώπως 20 καὶ ἐκκλησία καὶ λόγος καὶ η' ζωή. ἀπὸ τούτων οὖν δυνάμεις, φησὶν, ἀπορρεεῖσαι ἐγενεσιώφησαν τὸν ἐπὶ γῆς φανέσκα Ἰησοῦν. καὶ τοῦ μὲν λόγουν ἀνεπλήρωσε τὸν τόπον ὁ ἄγγελος Γαρβιὴλ, τῆς δὲ ζωῆς τὸ ἄγιον πνεῦμα, τοῦ δὲ ἀνθρώπου η' τοῦ νίοῦ δύναμις, τῆς δὲ 25 ἐκκλησίας η' παρθένος. καὶ οὕτως ὁ κατ' οἰκονομίαν διὰ τῆς Μαρίας ἐγεννήθη ἀνθρώπος. φλυαρεῖ δὲ καὶ ἄλλα τινὰ προσεπιτούτοις η' τοῦ Μάρκου δόξα, ἄτινα καὶ σιγᾶσθαι ἄξιον. εἰς ἀθέτησιν δὲ τοῦ Θείου βαπτίσματος ποιοῦσι τὴν λεγομένην παρ' αὐτῶν ἀπολύτρω- 30 σιν. ἀγοντες γὰρ τὸν τελούμενον ἐφ' ὑδωρ βαπτίζοντι καὶ ἐπιλέγουσιν οὕτως, εἰς ὄνομα ἀγνώστου πατρὸς

τῶν ὅλων. εἰς ἀλήθειαν μητέρα πάντων, εἰς τὸν κατελθόντα Ἰησοῦν, εἰς ἔνωσιν καὶ ἀπολύτρωσιν καὶ κοινωνίαν τῶν δυνάμεων. καὶ πρὸς τὸ μᾶλλον καταπλῆξαι αὐτὸν ἐπιφωνοῦσι λέξεις Ἐβραϊκὰς οὗτως, χαμωσσῆς βασὶ ἀνοῦρᾳ μισταδίᾳ δονοῦδα κουσάβᾳ φοβώρῃ καὶ λαχθεῖ. ὃν ἐρμηνεία τοιαύτη, ὑπὲρ πᾶσαν δύναμιν τοῦ πατρὸς ἐπικαλοῦμέν σε τὸν φῶς ὀνομαζόμενον καὶ πνεῦμα ἀγαθὸν καὶ ζωὴν, ὅτι ἐν σώματι ἐβασίλευσας. ἔτεροι δὲ αὐτὸις προσεπιλέγοντι, μεσσαῖα οὐφάρῃ ἐναμεμψὲ μενχαλδία μασσομή δαέα ἀκφαρνὰν ἐψευοῦσα Ἰησοῦν 10 Ναζαρία, ὃν ἐρμηνεία τοιαύτη, οὐ διαιρῷ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὴν ὑπερουρανίον δύναμιν, τὴν οἰκτίμονα. ὀναίμην τοῦ ὀνόματός σου, σῶτερος ἀληθινέ. καὶ ταῦτα μὲν οἱ τελοῦντες· ὁ δὲ τετελεσμένος ἀποκρίνεται, ἐστήριγμα, λελύτρωμα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ 15 Ιαὼ, ὃς ἐρρύσατο τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος τούτου. εἴτα μυρίζοντις αὐτὸν ὀποβαλσάμῳ, καὶ γενέσθαι λέγοντις τέλειον. Τέλος.

7. ἐπικαλοῦμεν] ἐπικαλούμενον K. Hoc est ἐπικαλοῦμεν vel, ut apud Epiphanius p. 255 D, ἐπικαλοῦμαι.